

DÉLMAGYARORSZÁG

• AZ MSZMP SZEGED VÁROSI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

Törvényvizsga

Egyszerűen lehetetlen bizonyos ünnepélyes megrendültség nélkül az Országháza lépní. Históriai a levegő, a szó legnemesebb érteimében: a stüpedő, vastag szőnyegek lenpdelve a magyar történelem utolsó ávszázadának eseménydús krónikája idéződik föl az emberben, amint végigpillant a pompás termeken, a díszes oszlópokon — és az ülés-termen, ahol ezúttal a tavaszi ülészakra gyűltek össze a képviselők.

A történelemben a törvények azok a fogódzók, amelyek révén szemlélhető egy államrendszer igényeinek, törekvéseinek mértéke. És értéke is: a törvények fölött minőségi ítéletet mindenkoron az idő. Törvényvizsga zajlott legutóbb is: az 1976. évi V. törvény, amely a közművelődéssel foglalkozott. Megalkotásakor — miként a művelődési miniszter expozéjában elmondotta — úgy érezte a Házban mindenki, hogy nem egyszerű törvényhozói aktusról van szó: újabb nagy lépés történt a magyar nép felemelkedésének útján. „Néhányan Európát emlegettük, mondván, hogy ismét sikerül egy lényeges ügyben megelőzni ezt a sokat próbált kontinentst.”

Azóta fél évtized telt el. Nem nagy idő. vizsgára mégis alkalmas: máig sok a vita a közművelődési törvényről, s a miniszter föl is idézte azt a történetet, amely ezzel kapcsolatban szájról szájra jár a magyar népművelők körében. Lényege, hogy a népművelői munka ama japán öserdei harcok esetéhez hasonlítható, aki évekkel a háború fejezése után is harc-készültségben élt, mert elfelejtették értesíteni a fegyverletételről. Igen, ez a kérdés: nem veszítette-e el aktualitását a törvény az utóbbi évek alaposan megváltozott gazdasági körülményei között. S noha a felelet egyértelmű nem, mégis igen fontos fölívni a figyelmet több olyan jelenségre, amelyekről öt év alatt bebizonyosodott, hogy az eredmények mellett gondokat is jelentenek. Visszaesett a felnőttoktatás színvonala, zavarok tapasztalhatók az egyes intézmények egvűttműködésében, továbbra is sok a fölösleges párhuzamosság. Ráadásul a közművelődés egészének egészségtelenül nagy az anyagi vonzata, s e tény túlzottan előtérbe került a szemléletben. Az úgynevezett emberi tényezők szerepét divatos dolog emlegetni manapság, ám ha a szavak mögé pillantunk, nem lehet nem észrevenni, mennyire döntő jelentőségű is ez az oldal.

Utalt a miniszter arra is, milyen pozitívumnak tekinthető, ahogyan az ötödik ötéves tervben a megyék közművelődési beruházásait megvalósították. Külön öröm, hogy Csongrád megye is úgy került szóba, mint követésre méltó példa azoknak az erőfeszítéseknek sorában, amelyek a művelődési intézményhálózat bővítésére, fejlesztésére irányultak, arra, hogy leküzdjük a történelmi eredetű hátrányokat ezeken a területeken is. (Hódmezővásárhely neve azokkal a városokkal evűtt hangzott el, amelyek rangjukat régi, patinás iskoláikon mérik.) Emellett azonban bizonyos aránytalanságok tapasztalhatók a megyék között, hiszen van, ahol viszonylag sokat költenek közművelődési célokra — és bizony vannak ebből a szempontból „mostoha” megyék is.

A törvények sohasem statikusak: a reformgondolat nem ragadhat meg és nem is ragad meg a gazdaság kézzel foghatóbb világában. Ma Magyarországon megvan a lehetőség a szemléti építkezésre, amelynek segítségével újragondolhatók az eddig kel-lőképpen meg nem gondoltak is. A közművelődés ezt a célt szolgálja, Törvényével együtt. Amelynek vizsgáján az is elhangzott ugyan, hogy a jó irányú fejlődéssel nem lehetünk elégedettek, hiszen úteme a kívánatosnál lassúbb, de amelyek érdemlegve mindent összevetve öt év után mégiscsak — legalábbis biztató.

Domonkos László

Téma: az életmentés

Országos orvostanácskozás Szegeden

Tegnap, szombaton délelőtt Szegeden, a Technika Házában a Magyar Általános Orvosok Tudományos Egyesülete Alapszintű Sürgősségi Ellátási Munkacsoportja megkezdte első országos tudományos konferenciáját.

A kétnapos tanácskozás ünnepélyes megnyitóján dr. Morva László címzetes egyetemi docens, körzeti főorvos, a munkacsoport vezetője, az ülés elnöke köszöntötte a konferencia résztvevőit, és az elnökségben helyet foglaló dr. Szarvas Ferenc egyetemi tanárt, a megyei pártbizottság tagját, Fosztó Lászlómet, a Szeged városi pártbizottság munkatársát és Bánynainé dr. Birkás Máriát, a városi tanács elnökhelyettesét.

Ezt követően dr. Váraly Gyula körzeti főorvos, a MAOTE elnöke nyitotta meg a tudományos konferenciát. Beszédében elmondta, hogy az életet közvetlenül fenyegető, sürgős eseteknél a gyors és szakszerű orvosi beavatkozás biztosítása érdekében eddig tett intézkedéseknek újabb szép eredménye az e témával foglalkozó első tudományos orvostanácskozás. Szabó G. László, a megyei tanács elnökhelyettese üdvözölte a tanácskozás résztvevőit, és hangsúlyozta, hogy városunk minden esetben szívesen és rendszeresen ad helyet olyan tudományos üléseknek, melyek a gyógyítás érdekeit szolgálják. Dr. Girinyi Margit, az Egészségügyi Minisztérium osztályvezetője beszédében többek között szólt arról, hogy az egészségügy területén a VI. ötéves tervidőszak kiemelt feladata a lakosság sürgősségi alapellátásának javítása.

Ezután az orvostudományi társaságok, illetve az Országos Mentőszolgálat nevében többen köszöntötték a konferenciát, és hangsúlyozták annak jelentőségét. Végeze-

tül dr. Petri Gábor akadémikus, a SZOTE rektora kívánt sikeres tanácskozást, kiemelve beszédében az alapellátás fontosságát.

Az ünnepélyes megnyitó után a tanácskozás délelőtt a plenáris üléssel folytatódott, délután pedig a vita-fórumra került sor.

Ma délelőtt két szekcióban folytatja munkáját a több mint 200 szakember részvételével ülésező orvoskonferencia.

A tanácskozás szünetében dr. Morva László állami díjas körzeti főorvostól, a munkacsoport vezetőjétől a tanácskozás főszervezőjétől kértünk tájékoztatást a sürgősségi alapellátás lényegi kérdéseiről, és az első tudományos konferencia céljáról.

A sürgősségi alapellátás baleset, vagy belgyógyászati katasztrófa esetén történő helyszíni szakszerű elsősegélynyújtás. Az orvosi beavatkozás e formájának eredményességét, az életmentés sikerét leginkább gátló objektív tényező, a hírközlési eszközök korszerűtlensége és az orvosi eszközök hiányossága. Mindezek mellett a körzeti orvosok nem minden esetben megfelelő szakmai felkészültsége is nehezíti a gyors segítségnyújtást. Ezen okok megszüntetése érdekében rendkívül fontos egy olyan korszerű hírközlési hálózat kiépítése, amely az azonnali

kapcsolatteremtésen túl lehetővé teszi azt is, hogy a baleset színhelyéről közvetlenül lehessen szakmai tanácsot kérni, a beteget, illetve a sérültet befogadó gyógyintézménytől.

A tárgyi feltételek javításán kívül fontos feladat a több mint négyezer körzeti orvos sürgősségi alapellátást biztosító rendszeres szakmai továbbképzése. A jövőben az ország legjobbban felszerelt megyei kórházaiban is megtörténhet körzeti orvosaink szakmai ismereteinek gyarapítása és felfrissítése.

A sürgősségi munkacsoporton belül a szakemberek négy speciális területen tevékenykednek. Foglalkoznak a háztartási és közlekedési, a mezőgazdasági és akut belgyógyászati, valamint a gyermek-sürgősségi esetekkel. A munkacsoport első országos tanácskozásának témája is ez utóbbi: a gyermekbalesetek és az akut gyermekbetegségek sürgősségi ellátásában jelenleg meglévő gondok megvitátása és a gyermekek életmentéséhez szükséges gyors orvosi segítségnyújtástól az intézeti kezelésig.

Medencéből tóba

Telepítik a halakat

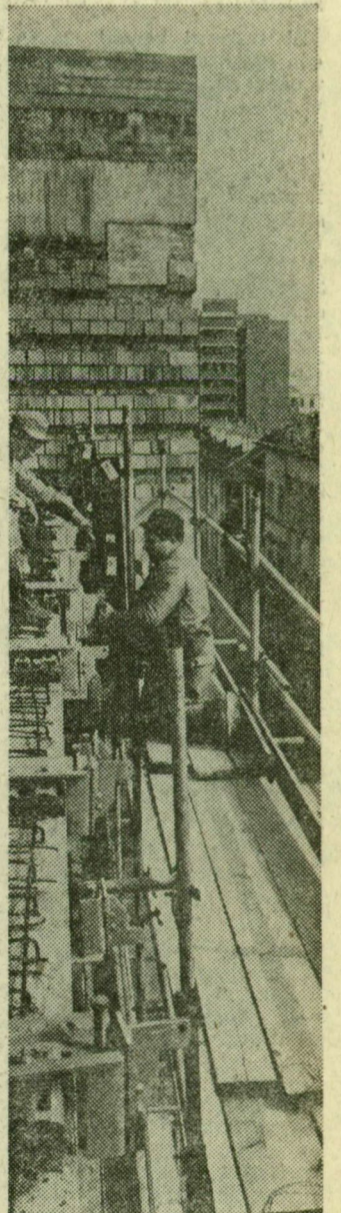
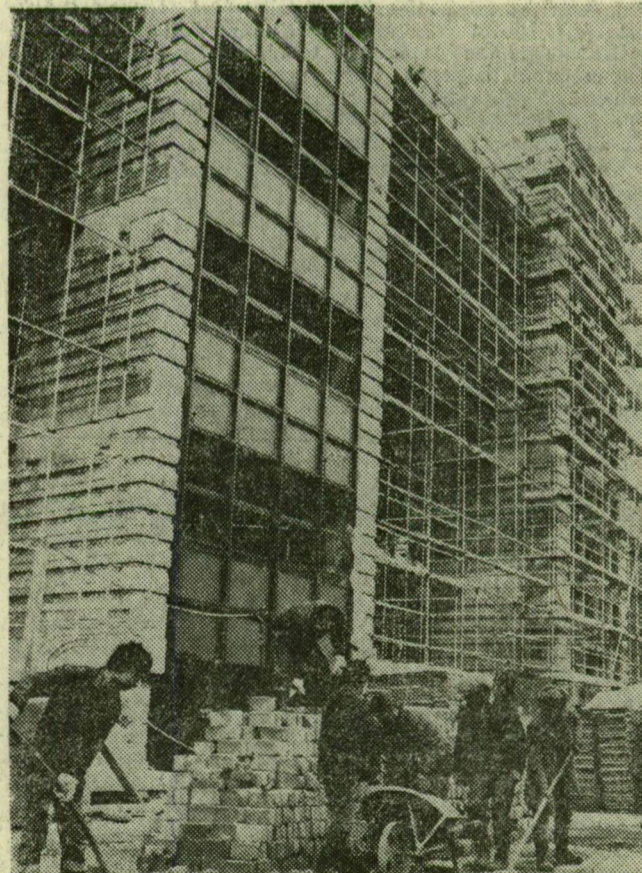
A Szegedi Állami Gazdaság fehér-tói kerületében megkezdtek a halállomány kihelyezését a telelőmedencékből a halastavakba. A tavaszi áttelepítés éppen olyan nagy munka, mint az őszi lehalasztás. A brigádok nem kevesebb, mint ötvenhét vagon pontyot és egyéb halat helyeznek ki az ezeröttszáz hektáros tórendszerbe. A költöző halakat felújított, rendbe hozott tórendszer fogadja. Még a télen megerősítették a hullámverésektől megrongálódott gátszakaszokat.

A gazdaság szakemberei több év óta figyelemmel kísérik és vizsgálják, miként befolyásolja a termelés alakulását a halfajok aránya. Az eddigi tapasztalatok szerint a pontynevelés akkor a legeredményesebb, ha a növényevő halak aránya harminc százalék alatt marad, de a húsz százalékot meghaladja. Az idén az állomány hetvennyolc százaléka ponty, a többi egyéb hal. A növényevő amúrt azért tartják, hogy megtisztítsa a tavakat a hinártól.

Az idén a gazdaság száznegyven vagon halhús előállítását tervezi, ami azt jelenti, hogy az őszi lehalasztáskor százkilencvenhét vagonnyi halat húznak ki a tavakból.

Épül a könyvtár

Télen sem szünetelt a munka a szegedi könyvtár építkezésén, belső válaszfalakat emeltek, szigetelték a födémeket és betonozták is. Ezekben a napokban szerelő- és szakipari munkákat végeznek az épületben, három vállalat dolgozói serénykednek itt. A DÉLÉP kőművesi válaszfalakat építenek, a budapesti Fémmunkás Vállalat dolgozói az üvegfalak fémkereteit szerelik és megérkeztek a Ganz-MÁVAG felvonószerelő szakmunkásai is.

Somogyi Károlyné felvételei

Tavasza a földeken

Hosszú, kemény tél volt idén. Éjszakára még mostanában is befagy a tócsák, belvizes lapályok tükre, a hét elején még havazott is. A mórhalmi vásárrban pedig hamisítatlan téli hideg fogadta a vásároló gazdákat: meleg szalmára állítva, pokrócok alól árulták a gyöngye választási malacokat.

A kemény fagyok ideje azonban — remélhetőleg — már lejárt. Ha nincs is még igazi, megbízható, meleg tavasz, a mind több napsütés hatására lassan megszöndülnek a nagy hidegekben kissé megrázkált buzatáblák. Forráskúton nem félnek a tél visszatértétől, már a múlt héten is ültették a korai burgonyát. A megveszte ismert gazdaság arról híres, hogy a megelőző nyereség reményéért nem riadnak vissza a kockázattól. Ilyen kockázatos vete-

mény a korai burgonya is: ha megfagy, oda a nyereség, ha azonban a számításcsok szerint terem, szép pénzt hoz a konvhára.

Megélenkült a Makó környéki határ is duggatiák a hagymát. Az elmúlt években a szabályozók szigorodásától kissé megrettenve kevesebb gépet vásároltak a mezőgazdasági nagyüzemek. A tavalyi év bizonyította, hogy ha odafigyelnek, a keményebb követelmények mellett is lehet eredményesen gazdálkodni. Mivel tavaly csaknem 30 százalékkal haladta meg a tervezettet a mezve téeseinek a nyeresége, a több pénzből a több mindenre tellett. A jó eredmény országos jelensége, ennek megfelelően meg is élénkült a kereslet a gépek iránt. Az AGROTEK információja szerint az első félévben mintegy 1200 MTZ 80-as, 82-es szovjet traktort is.

szállítanak a kereskedelmi megállapodások alapján. A géppark fejlesztését egyébként sem lehet elhanyagolni, hiszen a mezőgazdaság ideit feszített terveit csak nagy teljesítményű, kifogástalan állapotban lévő, gazdaságosan kihasználható gépekkel lehet teljesíteni.

Szaporodik a primőr a piacokon. Egyelőre csak a fűthető fóliaházakban lehet fölésznedni a retket, paprikát, a napfényben szegény tél-utó és hideg akadályozta a primőrök megfelelő fejlődését. Jövőre ezt is át kell gondolniuk a kistermelőknek: egy hete emelték 4 forintra a háztartási tüzelőolaj árát, amivel a legtöbb helyen fűtötték a fóliaházakat. Az áremelés jelentősen növeli a költségeket, s ez valószínűleg jövőre meglátszik már a primőrök árán, illetve a választékon is.